

Przedmowa

Zjawisko optymalizacji podatkowej w podatkach dochodowych jest już od wielu lat przedmiotem nieustającej dyskusji zarówno przedstawicieli świata nauki, jak i praktyków prawa podatkowego. Pomimo istnienia stosunkowo obszernej literatury krajowej i zagranicznej, problem dopuszczalnych granic optymalizacji podatkowej bardzo często ulega daleko posuniętej falsyfikacji. W monografiach o charakterze teoretycznym nie dokonuje się zazwyczaj rozbudowanej analizy praktyki stosowania prawa podatkowego przez podatników i administrację podatkową. Brakuje również publikacji, gdzie przedmiotem dogłębnej analizy byłaby istota optymalizacji podatkowej z perspektywy specyfiki polskiego systemu podatkowego. Większość praktyków prawa podatkowego podejmując próby wyjaśnienia tego terminu poprzestanie zazwyczaj na definicji przez wyliczenie np. „optymalizacja podatkowa to transferowanie zysków z kraju rezydencji do rajów podatkowych” lub „optymalizacja podatkowa polega na prowadzeniu działalności gospodarczej z wykorzystaniem wehikułów korporacyjnych zlokalizowanych w krajach o przyjaznym systemie podatkowym”. W administracji skarbowej zdaje się natomiast ciągle pokutować przekonanie, że podatnicy powinni tak prowadzić swoje sprawy (firmy), aby płacić podatki w najwyższej z możliwych wysokości. Niniejsza książka ma wypełnić wspomnianą lukę w dotychczasowym ujęciu problematyki optymalizacji podatkowej.

Uwzględniając przedstawione powyżej uwarunkowania, w ramach niniejszej publikacji przedstawione zostają następujące zagadnienia:

- 1) wyjaśnienie, czym jest optymalizacja podatkowa w podatkach dochodowych wraz ze wskazaniem różnic definicyjnych w stosunku do takich pojęć jak: uchylanie się od opodatkowania, planowanie podatkowe, obejście prawa podatkowego czy unikanie opodatkowania – rozdział 1;
- 2) przedstawienie prawnych uwarunkowań funkcjonowania optymalizacji podatkowej w polskim systemie podatkowym – rozdział 2;
- 3) wskazanie najczęstszych obszarów optymalizacji podatkowej w podatkach dochodowych – rozdział 3;
- 4) wyjaśnienie, do jakich form oporu podatkowego powinny być stosowane poszczególne wewnątrz krajowe i umowne środki antyabuzywne – rozdział 4 i 5;
- 5) przedstawienie najważniejszych pozaklauzulowych form przeciwdziałania zjawisku optymalizacji podatkowej, ze szczególnym uwzględnieniem zmian wprowadzonych

Przedmowa

w latach 2018–2019 w przepisach Ordynacji podatkowej oraz ustawy o CIT – rozdział 6.

W publikacji przedstawione zostają prawne granice optymalizacji podatkowej w podatku dochodowym od osób prawnych oraz na etapie dystrybucji zysków z spółki kapitałowej, dlatego też pomocniczo zostają omówione kwestie związane z PIT (np. opodatkowanie pochodnych instrumentów finansowych przyznanych kadrze zarządzającej w ramach pracowniczego programu motywacyjnego). Autor w ramach publikacji porusza kluczowe zagadnienia związane zarówno z międzynarodowym planowaniem podatkowym, jak i optymalizacją podatkową, z wykorzystaniem struktur *stricte* krajowych.

Wybrane fragmenty publikacji stanowią treść mojej rozprawy doktorskiej „Analiza skuteczności środków prawnych stosowanych przez polskiego ustawodawcę w celu ograniczenia optymalizacji podatkowej w podatkach dochodowych (lata 2011–2016)”.

Warszawa, maj 2019

dr *Jakub Jankowski*